

Dosar nr. 2ra-1371/2018

Prima instanță, Judecătoria Chișinău, Sediul Centru, (C. Roșca)
Instanța de apel, Curtea de Apel Chișinău, (I. Țurcan, I. Cotruță, N. Simciuc)

D E C I Z I E

08 august 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tatiana Vieru
Maria Ghervas
Nicolae Craiu
Victor Burduh
Nina Vascan

examinând recursul declarat de Leonid Kilovatîi,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Leonid Kilovatîi
împotriva Liliei Munteanu cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de
judecată,

împotriva deciziei din 14 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a
admis apelul declarat de Lilia Munteanu și s-a casat integral hotărârea din data de
06 martie 2017 a Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani și s-a pronunțat o nouă
hotărâre, prin care s-a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă
de Leonid Kilovatîi împotriva Liliei Munteanu cu privire la încasarea datoriei și a
cheltuielilor de judecată și s-a încasat din contul lui Leonid Kilovatîi în beneficiul
Liliei Munteanu cheltuielile de judecată,

c o n s t a ț ă:

La 23 mai 2016, Leonid Kilovatîi, a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Liliei Munteanu cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de
judecată.

În motivarea acțiunii, reclamantul, Leonid Kilovatîi, a indicat că, pârâta, Lilia
Munteanu a primit de la el cu titlu de împrumut, la data de 22 octombrie 2004, suma
de 4 000 dolari SUA, iar, la 17 noiembrie 2004, suma de 6 000 euro, fapt confirmat
prin recipisele întocmite de către Lilia Munteanu, în momentul transmiterii banilor.

Reclamantul, Leonid Kilovatîi a menționat că, prin recipisele întocmite la data
de 22 octombrie 2004 și respectiv, la data de 17 noiembrie 2004, Lilia Munteanu
și-a asumat obligația de a restitui sumele împrumutate, dar pînă la momentul
depunerii cererii de chemare în judecată, de către Leonid Kilovatîi, pârâta Lilia
Munteanu nu și-a onorat obligația de rambursare a împrumutului.

Reclamantul a invocat că, a expediat în adresa pârâtei, Lilia Munteanu, o cerere prealabilă, prin care a solicitat restituirea sumei datorate, în termen de 30 zile. Însă, pârâta, Lilia Munteanu, deși a recepționat cererea prealabilă la 05 iunie 2013, nu a răspuns la cerere și nu a restituit suma datorată.

În drept, reclamantul și-a întemeiat pretențiile în baza prevederilor art. 867 și 871 Cod civil.

Reclamantul Leonid Kilovății, a solicitat încasarea din contul Liliesi Munteanu în beneficiul său a datoriei, în sumă de 6 000 euro și 4 000 dolari SUA, a taxei de stat și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 09 februarie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, s-a admis integral, cererea de chemare în judecată depusă de Leonid Kilovății împotriva Liliesi Munteanu cu privire la încasarea sumei împrumutului și a cheltuielilor de judecată, s-a încasat din contul Liliesi Munteanu în beneficiul lui Leonid Kilovății, suma de 6 000 euro, convertiți în lei moldovenești, conform ratei oficiale de schimb din data executării și suma de 4 000 dolari SUA, convertiți în lei moldovenești, conform ratei oficiale de schimb din data executării, precum și suma de 6 390 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată, pentru plata taxei de stat la depunerea acțiunii.

Prin decizia din 14 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul declarat de Lilia Munteanu, s-a casat integral hotărârea din 06 martie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani și s-a pronunțat o nouă hotărâre, prin care s-a respins ca neîntemeiată, cererea de chemare în judecată depusă de Leonid Kilovății împotriva Liliesi Munteanu cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată, s-a încasat din contul lui Leonid Kilovății în beneficiul Liliesi Munteanu cheltuielile pentru achitarea taxei de stat, pentru cererea de apel, în sumă de 4 792,50 lei.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni, de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

După cum denotă materialele cauzei, copia deciziei motivate din 14 martie 2017 a Curții de Apel Chișinău, de către instanța de apel a fost expediată, participanților la proces, la data de 20 aprilie 2018, prin scrisoarea de expediere nr. 4981 (f.d.97), însă la materialele dosarului dovada recepționării acesteia, lipsește.

În aceste circumstanțe, instanța de recurs precizează că recursul, a fost depus de Leonid Kilovății, prin intermediul oficiului poștal, la data de 11 mai 2018, cu respectarea termenului prevăzut la art. 434 Cod de procedură civilă.

Prin cererea de recurs, recurentul, Leonid Kilovății a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei din 14 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău și menținerea hotărârii din 09 februarie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

În motivarea cererii de recurs, recurentul, Leonid Kilovății a indicat că, instanța de apel nu a elucidat pe deplin circumstanțele cazului, fapt care a dus la aplicarea eronată a normelor de drept material.

Recurentul, Leonid Kilovății a menționat că, instanța de apel eronat a indicat că, întocmirea recipisei a avut loc cu abateri de la regulile generale, cu privire la forma actului juridic și anume că, nu a fost indicat titlu, cu care au fost transmiși banii de

către Leonid Kilovatîi către Lilia Munteanu. Or, pentru contractul, prin care o parte recunoaște o obligație contractuală sau extra contractuală, față de cealaltă parte, nu există nici o condiție de formă, iar recipisele prezentate de reclamantul, Leonid Kilovatîi, în instanța de judecată, reprezintă expunerea unui act juridic civil și în consecință, urmează să corespundă exigențelor legale.

La fel, recurentul a indicat că, instanța de apel eronat a conchis că scopul recipiselor eliberate de Lilia Munteanu, a fost de a răscumpăra cota parte din SRL „Trevis”, or, conform contractului de vânzare- cumpărare din 11 mai 2004, Leonid Kilovatîi a achiziționat 100% din cota parte a SRL „Trevis”, contra sumei în mărime de 5 400 lei.

La 08 iunie 2018, în adresa intimatei Lilia Munteanu, a fost expediată copia recursului declarat de Leonid Kilovatîi, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, însă, intimata, Lilia Munteanu, nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv, și nu a depus referință, la recursul declarat de Leonid Kilovatîi, în termenul stabilit.

Prin încheierea din 25 iulie 2018 a Curții Supreme de Justiție, recursul declarat de Leonid Kilovatîi împotriva deciziei din data de 14 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost considerat admisibil.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de Leonid Kilovatîi, urmează a fi admis, se casează decizia din 14 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Leonid Kilovatîi împotriva Liliei Munteanu cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată, cu trimiterea cauzei spre rejudecare, la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată, din următoarele motivele.

În conformitate art. 442 alin. (1) din Codul de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

Articolul 444 din Codul de procedură civilă consemnează că, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată, dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Din materialele cauzei, Colegiul reține că, la 23 mai 2016, Leonid Kilovatîi, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Liliei Munteanu cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată (f.d.5-6).

Prin hotărârea din 09 februarie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis integral, cererea de chemare în judecată depusă de Leonid Kilovatîi împotriva Liliei Munteanu cu privire la încasarea sumei împrumutului și a cheltuielilor de judecată, s-a încasat din contul Liliei Munteanu în beneficiul lui Leonid Kilovatîi, suma de 6 000 euro, convertiți în lei moldovenești, conform ratei oficiale de schimb din data executării și suma de 4 000 dolari SUA, convertiți în lei moldovenești,

conform ratei oficiale de schimb din data executării, precum și suma de 6 390 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată, pentru plata taxei de stat la depunerea acțiunii (f.d.33-35).

La data de 07 martie 2017, Lilia Munteanu a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 09 februarie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f.d.32).

Iar, ulterior, Lilia Munteanu a depus cerere de apel motivată împotriva hotărârii din 09 februarie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f.d.47-49).

Prin decizia din 14 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul declarat de Lilia Munteanu, s-a casat integral hotărârea din 06 martie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani și s-a pronunțat o nouă hotărâre, prin care s-a respins ca neîntemeiată, cererea de chemare în judecată depusă de Leonid Kilovații împotriva Liliei Munteanu cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată, s-a încasat din contul lui Leonid Kilovații în beneficiul Liliei Munteanu cheltuielile pentru achitarea taxei de stat, pentru cererea de apel, în sumă de 4 792,50 lei (f.d.91-96).

În conformitate cu art. 357 Cod de procedură civilă, hotărârile susceptibile de apel pot fi atacate, pînă a rămâne definitive, în instanță de apel care, în baza materialelor din dosar și a celor prezentate suplimentar, verifică corectitudinea constatării circumstanțelor de fapt ale cauzei, a aplicării și interpretării normelor de drept material, precum și respectarea normelor de drept procedural, la judecarea cauzei în primă instanță.

Instanța de recurs reține că, din norme legală precitată, se deduce că, obiectul apelului îl constituie hotărârile nedefinitive, pronunțate în prima instanță de judecătoria.

Colegiul relevă că, deși Lilia Munteanu a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 09 februarie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, instanța de apel a examinat apelul declarat împotriva hotărârii din 06 martie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, fapt confirmat prin actele emise de instanța de apel.

Respectiv, prin încheierea din 15 iunie 2017 a Curții de Apel Chișinău a fost soluționată chestiunea primirii pe rol, a cererii de apel depuse de Lilia Munteanu împotriva hotărârii din 06 martie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani (f.d.38-40).

Iar, prin încheierea din 10 octombrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, la fel a fost examinată chestiunea primirii pe rol, a cererii de apel depuse de Lilia Munteanu împotriva hotărârii din 06 martie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani (f.d.61-63).

În procesele-verbale a ședințelor de judecată, a instanței de apel, din data de 10 octombrie 2017, 12 decembrie 2017, 14 martie 2018 este indicat că s-a examinat cererea de apel depusă de Lilia Munteanu împotriva hotărârii din 06 martie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani (f.d.59-60, 76-77, 88-89).

Prin urmare, Colegiul conchide că, instanța de apel a examinat apelul declarat împotriva altei hotărâri, care nu constituia obiectul apelului în prezenta cauză civilă, și anume a examinat apelul declarat împotriva hotărârii din 06 martie 2017 a

Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, deși urma să examineze apelul declarat împotriva hotărârii din 09 februarie 2017 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru.

În conformitate cu art. 27 alin. (1) Cod de procedură civilă, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecării, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.

Principiul disponibilității se manifestă inclusiv, prin dreptul de a ataca sau nu hotărârea pe căile de atac prevăzute de lege.

Or, în virtutea principiului disponibilității părților, instanța de apel verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, în limitele argumentelor invocate în cererile de apel, referințele și obiecțiile înaintate, fiind aplicată regula „nu se rejudecă decât ceea ce s-a apelat”. Astfel, părțile determină sfera controlului judiciar efectuat de către instanța de apel, prin atacarea hotărârii în întregime sau numai o parte din aceasta.

Totodată, instanța de recurs indică că, în conformitate cu art. 249 alin. (1-2²) Cod de procedură civilă, după pronunțarea hotărârii, instanța care a adoptat-o nu este în drept să o anuleze nici să o modifice. La cererea participanților la proces sau din oficiu, instanța judecătorească corectează greșelile sau omisiunile din hotărâre care țin de nume, calitatea procesuală, orice alte erori materiale sau de calcul evidente. Problema corectării unor astfel de greșeli se soluționează în baza dosarului și/sau a materialelor anexate la cererea de corectare a greșelilor sau a omisiunilor, fără citarea participanților la proces. Instanța care examinează problema corectării poate dispune citarea participanților pentru a se pronunța cu privire la temeiurile de corectare. Neprezentarea lor însă nu împiedică examinarea corectării greșelilor. În cazul în care cererea privind corectarea greșelilor sau a omisiunilor din hotărâre se depune în cadrul examinării cauzei în instanța de apel sau de recurs, aceasta se soluționează de către instanța respectivă. În cazul în care cererea privind corectarea greșelilor sau a omisiunilor se referă la actele emise de instanța de apel sau de recurs, aceasta se soluționează de către instanța respectivă.

Astfel, ținând cont de prevederile normei citate supra și de faptul că, la materialele cauzei lipsește cererea participanților privind corectarea greșelilor, instanța de recurs relevă că, nu poate soluționa problema corectării greșelilor din încheierea din 15 iunie 2017 a Curții de Apel Chișinău, încheierea din 10 octombrie 2017 a Curții de Apel Chișinău și din decizia din 14 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, referitor la obiectul apelului examinat, iar în consecință, Colegiul nu poate supune controlului temeinicia și corectitudinea soluției date de instanța de apel, prin prisma prevederilor legale.

Suplimentar, instanța de recurs menționează că, instanțele de judecată, trebuie, să emită o hotărâre clară, având în vedere caracterul determinant al concluziilor sale, în temeiul principiului clarității hotărârii judecătorești.

Reiterând, motivele de fapt și de drept, expuse mai sus, statuând că, instanța de apel a soluționat eronat litigiul în cauză, iar instanța de recurs este în imposibilitate de a corecta respectiva eroare judiciară, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, concluzionează de a admite recursul

declarat de Leonid Kilovatîi, se casează decizia din data de 14 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Leonid Kilovatîi împotriva Lilieii Munteanu cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată, cu trimiterea cauzei spre rejudecare, la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

La judecarea cauzei, instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate supra, creând condiții obiective și reale participanților la proces și judecând cauza, să emită o hotărâre legală și întemeiată, reieșind din circumstanțele esențiale a litigiului dedus judecătii.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c), art. 445 alin. (2)-(3) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Leonid Kilovatîi.

Se casează decizia din 14 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Leonid Kilovatîi împotriva Lilieii Munteanu cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată, cu trimiterea cauzei spre rejudecare, la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tatiana Vieru

judecătorii

Maria Ghervas

Nicolae Craiu

Victor Burduh

Nina Vascan